

Henrik Ekkert Sabra
Trekanten 12
3460 Birkerød

Kystdirektoratet
J.nr. 20/04420-24
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
24-02-2023

Afslag på ansøgning om genopførelse og udvidelse af sommerhus inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. nr. 33f og 33h, Fur Præstegård, Fur i Skive Kommune

Ansøgning

Du har den 8. februar 2023 på vegne af ejerkredsen fremsendt en endelig ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til – efter nedrivning af eksisterende bebyggelse – at genopføre og udvide sommerhus med udhus inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 33f og 33h, Fur Præstegård, Fur, Emmelstenvej 14, 7884 Fur, i Skive Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag på ansøgning om genopførelse og udvidelse efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1.

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nre. 33f og 33h, Fur Præstegård, Fur er beliggende på Emmelstenvej 14, 7884 Fur, i Skive Kommune. Ejendommen er i BBR noteret som sommerhusejendom i sommerhusområde. Bebyggelsen ligger indenfor den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje på den nordvestlige del af Fur. Af BBR fremgår, at der er et sommerhus opført i 1963 med et boligareal på 57 m², et udhus på 12 m² samt en carport på 15 m², begge af ukendt oprindelse.

I forbindelse med ansøgningen har ejerne opmålt de faktiske forhold på stedet. Af redegørelsen fremgår, at sommerhuset på 57 m² er korrekt registreret, men at udhuset på 12 m² og carporten på 15 m² begge rettelig er en del af sommerhusets boligareal, og rummer beboelse, vaskerum og bad. Alle bygningsdele oplyses opført samtidigt i starten af 1960'erne og løbende vedligeholdet. Det hele ligger samlet som én bygning i vinkel.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

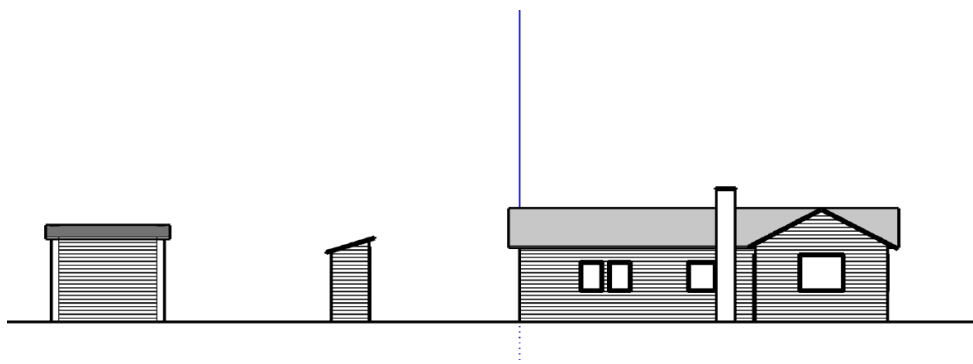
Derudover er der to bygninger, som ikke er registreret i BBR – en garage på 15 m² opført ca. 35 m syd for boligen, samt en 4 m² stor separat beliggende wc-bygning (tørkloset) umiddelbart syd for sommerhuset.

Figur 1. Ortofoto 2022. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De orange streger markerer de vejledende matrikelskel. Ejendommen er markeret med en rød prik.

Figur 2, fra ansøgningen. Situationsplan, eksisterende forhold.

Figur 3, fra ansøgningen, tegning af eksisterende bygninger

Af ansøgningen om genopførelse fremgår følgende:

For at den fremtidige bebyggelse kan fremstå så enkel, diskret og stilren som muligt ønsker vi følgende:

- Sammenføring/fremflytning af 15m² garage/opbevaring (B4NY) samt 4m² udedas/multtoilet bygning (B5NY) i nyt længehus.*
- Allokering af samlet bebyggelse til en placering midt på grund i østlig-vestlig retning, 20 grader rotation mod uret (ØNØ-VSV) af længehus relativt til nordvendt skrænt samt tilbagetrækning svarende til det arealmæssige forhold mellem arealet af B1, B2, B3, B4NY og B5NY (57+12+15+15+4 m² = 103 m²) samt garage/opbevaring B4NY (15m²) relativt til nordvendt skrænt svarende til ca. 14% af det samlede eksisterende boligareal.**

*Beregning af forholdsmæssig tilbagetrækning af nyt længehus samt fremrykning af eksisterende garage og udedas relativt til nordskrænt: Idet der er 35m fra nordside af eksisterende garage til sydgavl af nuværende sommerhus samt at garage udgør 15m² ud af et totalt bebygget areal på 103m² for det samlede nye længehus, udgør garagearealet 14%.

Nordsiden af det nuværende hovedhus ligger 14m fra skrænt og er her ikke synligt fra strandsiden. Ved at tilbagerykke nuværende centerakse (Ø-V) for det eksisterende hus tilsvarende 14%, resultere dette i 2m tilbagetrækning mod syd. Vi ansøger om en relativ maksimal tilbagetrækning på 5m mod syd, hvor hensynet til bevarelse af eksisterende bevoksning tilgodeses.

**Alle areal angivelser er indvendige bolig-m² mål, idet alle originale vægelementer er enten ½" klinkbeklædning udvendig på alm taglægder (57x38mm) eller langsgående reglar (45x95mm) med 4mm masonit plader indvendigt. Bygning B2 samt B3 er isoleret med 50mm.

C. Ansøgning om dispensation til renovering/modernisering samt nyopførelse af redskabsrum/skur

Jf. gældende praksis til modernisering af eksisterende bygninger samt nyopførelse af redskabsrum/skur inden for strandfredningslinjen søger vi hermed om:

- Udvidelse af nuværende boligareal på 10 m² til etablering af tidssvarende bade og toilet faciliteter og dertilhørende teknik-rum samt tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg umiddelbart syd for det nye hus.
- Udvidelse af nuværende effektivt boligareal på 10 m² til isolering af ydervægge til nuværende standard for sommerhuse.

- Tilladelse til nyopførelse af 10m² redskabsrum/skur integreret i længehus.

Historik, udsigt og bygningsforhold

I 1962 købte vores bedsteforældre, Anker og Else sommerhuset på Emmelstenvej 14 og benyttede det flittigt de følgende 35 år. Huset skulle oprindeligt være en ishytte fra 1930'erne af ukendt oprindelse der i 1961 blev flyttet op på den nuværende position og tilføjet de to bygningsdele B2 & B3 i årene umiddelbart efter. I 1997 arvede vi 4 brødre (3. generationsejere) sommerhuset (25 % ejerandel til hver) og planlægger at det skal gå i arv til vores egne børn på sigt som et fortsat samlingssted for alle generationer. Vi ejere er i dag bosiddende i Viborg (1) og på Sjælland (3), hvorfor huset skal kunne befordre længere ophold grundet den ofte lange rejsetid til sommerhuset.

Huset ligger ugenert med udsigt ud over Limfjorden mod nordvest på toppen af bakken. Huset er ikke synligt fra stranden eller naboer, da det er trukket tilpas tilbage på grunden samt omgivet af naturlig vegetation. Huset er i dag uhensigtsmæssigt til vores families behov grundet det begrænsede boligareal tillige med sin kun 3,5m bredde nogle steder.

Det er meget vanskeligt at indrette til en familie på 2 voksne og 4 store børn ved en modernisering. Derfor ansøger vi om en mindre udvidelse af boligarealet til renovering samt opdatering af isolering samt nødvendigt areal til nutidige bad/WC faciliteter og teknik-rum. Huset er bygget som et vinkelhus og med det nye areal vil det blive et rektangulært længehus, der tilstræbes en moderne klassisk 1930'er stil.

Med til huset hører desuden et tørkloset på 4m², som er placeret tæt på huset samt en garage på 15m². Begge vil blive fjernet som en del af nyopførelsen. Skorstenen er i dag heller ikke en integreret del af huset, hvorfor denne også vil blive fjernet og placeret inden for det bebyggede areal.

Med den nye tilbygning/ombygning ønsker vi at bevare det nuværende udtryk på sommerhuset, med klassisk sorte klinkbyggede facader samt hvide vinduer og vindskeder. Taget ønsker vi at ændre til et tag med bræddebeklædning, tagspån eller tørv/græs for at huset bedst muligt vil falde ind i landskabet fra alle betragtningsvinkler.

Med renoveringen vil huset blive opdateret indvendigt til nutidens standarder for brand- og isoleringskrav samt få tilført de moderne faciliteter (bad og toilet, teknik-rum, funktionelt køkken samt soverum) der er nødvendigt for et sommerhus i 2023.

Projektet søger at samle alle grundens spredte bygninger under én samlet bygningsmasse for dermed at have mindre indgriben i vegetation og natur. Det bebyggede areal som ansøges udgør i alt 138,9 m². Dette udgøres af a) det samlede eksisterende indvendige areal for sommerhus/das på 88 m² (bebygget areal i alt 93,9 m²) samt eksisterende 15 m² garage, de tidssvarende forbedringer til bad/toilet/teknik på 10m², 10 m² til tidssvarende isolering, samt 10 m² til redskabsrum/skur. Dette er svarende til en bebyggelsesprocent på ca. 2,38 %.

Placering på grunden

For at sikre sommerhuset mod Limfjordens vind og vejr, herunder risiko for yderligere skræntsætning og deraf nedstyrtning, trækkes bygningsmassen let bagud mod sydøst, ca 3,5 m. Dermed længere væk fra nordskrænten samt det vestlige naboskel, med mål om helt at begrænse sommerhusets synlighed fra fjordsiden trods en let forøgelse af tagrygningshøjden. Sommerhuset vil stadig bevare sin udsigt over fjorden, men således stadig være helt og aldeles skjult for strandens gæster. Der er ingen mulig adgang til hus

eller grund fra fjordsiden, grundet skrænten meget stejle fald på 40 meter. Den naturlige bevoksning ud mod Limfjorden og skov på grunden bevares, også syd for strandfredningslinjen. Det vil ikke være synligt fra hverken vandkant eller strandfod, selv uden nogen form for vegetation.

Rumlighed, arealfordeling og adgangsforhold

Sommerhuset består af integreret redskabsrum/skur, indbygget carport til 1 bil, med el-ladestik samt 2 træterrasser i naturtræ (lærk eller lignende).

Sommerhuset har adgang via eget vejspor fra Emmelstenvej som anlægges med respekt for fredningsarealer og -linier (se Bilag 'Nuværende forhold s.1)

Adgang til sommerhuset er mulig fra dør mod syd eller carportindgang fra vest. Fra syd gennem hoveddør og ind i mindre entre der åbner op til et køkkenalrum med trappe til delvis eller hel kælder. Fra køkkenalrummet er der adgang ud gennem dør til carport. Til modsat side en lille fordelingsgang med adgang til to mindre værelser samt sommerhusets bad/toilet og teknik. Sommerhuset har loft til kip i husets længderetning. Facadernes lysningsåbninger er diskrete og praktiske idet de i videst muligt omfang forholder sig i antal og størrelse til sommerhusets oprindelige design. Lysningsåbninger i stuen tænkes udført som foldedøre med mulighed for direkte adgang til anlagt terrasse. De indvendige materialer er efter tidens konstruktions- og energiforhold.

Æstetik, udtryk og byggestil

Sommerhuset ønskes opført som et traditionelt klassisk dansk ét-etages længehus med saddeltag og delvis eller hel kælder. Sommerhuset logiske, rationelle og enkle konstruktion sikrer en minimal æstetisk påvirkning af strand, natur og skov, samt sikrer den mest optimale udnyttelse af boligarealet, ingen spildplads eller unødige, overflødige m². Materialevalg til facader og tag, er gjort med respekt for sommerhusets oprindelige før-krigs udtryk og stil. Sommerhuset opføres i trækonstruktion, facaderne som sortmalet træbeklædning og taget med naturligt gråpatinerede træbrædder, tagspån eller evt. græstag. Vinduerne og døre fremstår klassiske med tynde sprosser og hvid indramning op mod den sorte træfacadebeklædning. Sommerhuset energiforsynes med varmepumpe. Taghældning er valgt som 40 grader, grundet anbefaling fra ekspert, og for at sikre rimelig levetid af tagbeklædning. Mindre taghældning vil medføre væsentlig reduceret holdbarhed af den valgte tagbelægning.

Grundens eksisterende kultiverede arealer

Området ved kæmpehøjen Emmelsten er mod nord afskærmet af en 5-10m bræmme af originale fyrretræer fra før 1960. Grundstykket mellem fyrrebeplantningen og det nuværende sommerhus er beplantet med canadisk eg fra først i 1960'erne med enkelte fritstående ikke hjemmehørende træsorter som fx sibirsk lærk, frugttræer, buske, akacie mm. Helt ud mod den nordlige skrænt står en ufuldstændig række af hvidgran som værn mod vind fra nordøst. Skovbunden fra fyrrebeplantninger i syd og mod nord er regelmæssigt holdt nede med buskrydder og plæneklipper bortset fra et par enkelte udvalgte bælter.

På grunden er der etableret køkkenhave i det nordøstlige hjørne af grunden ud mod markerne på ca. 200 m², indhegnet abildgård med frugttræer og frugtbuske på ca. 80 m², bigård, parkering og brændehugningsplads på ca. 150 m² i forbindelse med garage, vendeplads ved sommerhus på ca. 50 m², kørevej ca. 240 m², græs/have arealer med spredte træer, buske og blomster gående fra nordskrænt og rundt om sommerhus på ca.

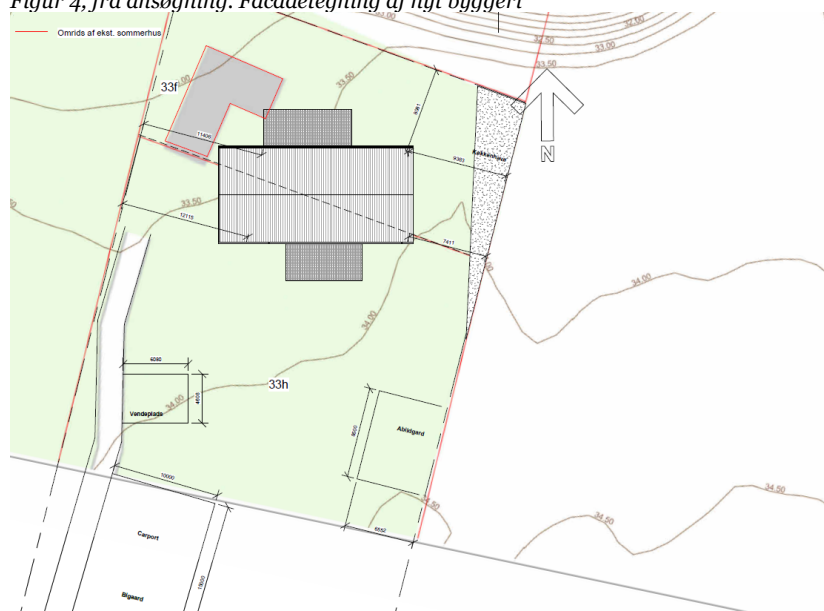
800 m² og endelig terrasse/solgård med naturstensbelægning/græsplæne på ca. 40 m². Samlet kultiveret areal inden for strandfredningslinje er i dag ca. 1560 m².

Ved sammenlægning af de eksisterende bygningsdele til en samlet enhed ønsker vi fortsat at kunne råde over et tilsvarende sammenhængende kultiveret område i hele grundens øst-vestlige bredde som i dag og 45m mod syd fra nordskrænt, med forsat respekt for en tilnærmet naturlig beplantning og biodiversitet samt en uændret udsigt fra nordøst til sydvest. Området mellem det kultiverede areal og fyrretræsbræmme umiddelbart nord for kæmpehøjen foreslås bevaret med den eksisterende egetræs beplantning, dog med en delvis åbning for øget lysindfald via fældning af udvalgte træer for en øget biodiversitet.

Der opføres således samlet 138,9 m² bebygget areal, fordelt på 98 m² sommerhus, 10 m² indbygget redskabsskur samt 15 m² indbygget carport.

Figur 4, fra ansøgning. Facadetegning af nyt byggeri

Figur 5, situationsplan fra ansøgning, fremtidige forhold med eksisterende forhold indtegnet med rød streg

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 16, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg) ligger ca. 3,8 km mod nordøst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 16 og fuglebeskyttelsesområde nr. 12. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 6.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen, har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Idet der meddeles afslag på ansøgningen, har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har siden september 2021, ad flere omgange, vejledt ansøger i forhold til genopførelse. Kystdirektoratets vejledning om hvad, der vil kunne opnå dispensation går ud på, at direktoratet ikke finder anledning til at afvise, at udhuset på 12 m² i BBR reelt er opført og anvendt som boligareal, hvorved sommerhuset har et boligareal på 69 m². Kystdirektoratet har endvidere accepteret, at tørkloset på 4 m² ved genopførelse kan integreres i sommerhuset, samt at toilet og badeforholdene kan udvides med 6-8 m² jf.

naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 3, nr. 3, hvorved et nyt sommerhus vil kunne opnå et boligareal på mellem 79 m² og maksimalt 81 m². Hertil kommer 4 m² til isolering af ydervægge jf. nye krav til bygningens isoleringsgrad. Kystdirektoratet har endvidere vejledt til, at der vil kunne opføres en ny carport, under samme tag som boligen. Herudover kan der opføres op til 10 m² skur jf.

naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 3 nr. 3. Det samlede bebyggede areal inklusive sommerhus, isolering, carport og skur vil således maksimalt kunne udgøre 108 - 110 m².

Der er ansøgt om et bebygget areal på 138,9 m², hvoraf de 98 m² er boligareal.

Efter administrativ praksis meddeles normalt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 strandbeskyttelseslinjen til – efter nedrivning - at genopføre et nyt hus, forudsat den eksisterende bygning ikke er så forfalden, at den ikke repræsenterer nogen værdi af betydning, dvs. er en egentlig ruin. Det er som udgangspunkt en forudsætning, at bygningen opføres med omtrent samme

placering, størrelse og karakter som den gamle, ligesom det er en betingelse, at den nye bygning anvendes til samme formål som hidtil.

I denne sag ønskes bolig og udhuse, med et areal som oplyst ovenfor, nedrevet og erstattet med nyt sommerhus og udhuse på i alt 138,9 m², hvoraf 98 m² er boligareal.

Det ansøgte afviger således væsentligt fra det tidligere byggeri med hensyn til størrelse.

Det er på denne baggrund Kystdirektoratets opfattelse, at ansøgningen om genopførelse skal betragtes som en ansøgning om nyopførelse af en bebyggelse inden for strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering ikke, at der er særlige forhold, der kan begrunde, at der i strid med praksis gives dispensation til opførelsen af byggeriet, herunder ikke det i ansøgningen anførte om at sommerhuset skal anvendes af en stor familie, der bor spredt i landet.

Det er indgået i vurderingen, at en dispensation vil kunne få en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager i strid med bestemmelsens formål.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen, har Kystdirektoratet ikke vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund afslag til nyopførelse, som ansøgt.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Skive Kommune, sk@skiveKommune.dk / tek@skiveKommune.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Skive, skive@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds LimfjordSyd limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Skive, skive@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.